

Među laicima je rasprostranjeno mišljenje da je epidemiologija nauka o epidemijama. Takvo gledište je odraz shvatanja koja su u prošlosti zastupali i stručnjaci. Danas ona imaju samo dalek historijsko-medicinski značaj. Epidemijsko javljanje bolesti je samo posljedica ozbiljno narušene ravnoteže između uzročnika, domaćina i vanjske sredine.

Epidemiologija je nauka o rasprostranjenosti i uzrocima poremećaja zdravlja, kao i o njihovom sprečavanju i suzbijanju. Posebnost epidemiološkog pristupa otkrivanju činilaca vezanih za poremećaj zdravlja je u tome što se do saznanja o etiološkim faktorima dolazi analizom rasprostranjenosti i učestalosti ovih poremećaja u ljudskoj populaciji.

„Raspodjela“ bolesti i zdravlja u populaciji se detaljno sagledava i upoređuje sa izloženosti određenim, uglavnom vanjskim, činiocima kako bi se ustanovio njihov značaj za nastanak bolesti. Sprečavanjem i suzbijanjem poremećaja zdravlja epidemiologija se svrstava u primjenjene nauke jer se preduzimanjem mjera da do oboljenja ne dođe ili da se ono stavi pod kontrolu, rješavaju praktični problemi. Epidemiološka istraživanja omogućavaju otkrivanje uzroka obolijevanja i ukazuju na mogućnost prevencije. Stoga je epidemiologija bazična nauka i osnov preventivne medicine i narodnog zdravlja.

Zagađenje životne sredine – o zagađenju se govori kada neka supstanca dopijeva u životnu sredinu u mjeri koja prevazilazi mogućnosti njene razgradnje. Poremećaji ekološke ravnoteže, naročito kada su izazvani naglim klimatskim promjenama, po pravilu ugrožavaju vrste na višem evolucionom stepenu razvoja, a pogoduju parazitima, glodarima, insektima. Meteorološki uslovi utiču na pojavu i učestalost epidemija. (Npr. sušno ljeto 1994. u Indiji- razmnožavanje pacova, pacovskih buva i drugih insekata, sa pratećim epidemijama kuge, malarije, od kojih je te godine umrlo oko 4000 ljudi.)

SAŽETAK

CRIJEVNE ZARAZNE BOLESTI su najčešća oboljenja koja se javljaju u vidu epidemija. Karakteristika im je put prenošenja- prenose se fekalno-oralnim putem, što znači da je lična i opšta higijena osnovni uslov za nastajanje ovih oboljenja.

Postoji nekoliko načina prenošenja ovih oboljenja, a najčešći je putem zagađene vode. Mogu da obole sve kategorije stanovništva, ali se najčešće javljaju kod djece (oko 50% slučajeva).

Opšta higijena, lična higijena, kulturno-socijalni uslovi su bitni kod sprečavanja epidemija crijevnih zaraznih bolesti. Edukacija stanovništva na svim nivoima je jako važna i mora da se provodi kontinuirano u svim kategorijama (od predškola, preko škola, do ponašanja na radnom mjestu i uopšte u kolektivima).

Ovdje se kratko govori o putevima prenošenja crijevnih zaraznih bolesti, o nekim vidovima zaštite i kratko su objašnjene bolesti koje se mogu prenositi fekalno-oralnim putem.

CRIJEVNE ZARAZNE BOLESTI

U ovu grupu zaraza ubraja se mnoštvo bolesti. Zajednička karakteristika je put prenošenja.

Uzročnici crijevnih zaraznih bolesti mogu se prenijeti indirektno i direktno.

Zagađene ruke imaju značajnu ulogu u prenošenju crijevnih zaraznih bolesti. Npr. osobe oboljele od crijevnih zaraznih bolesti, kao i kliconoše, često zagađuju ruke poslije defekacije (kod dizenterije, virusnog hepatitisa A i dr) i uriniranja (trbušni tifus). Rukovanjem se ovi mikroorganizmi prenose na osjetljive osobe. Zagađene ruke igraju značajnu ulogu i kad se radi o indirektnom prenosu uzročnika. Npr. medicinska sestra u kontaktu sa bolesnikom lako kontaminira svoje ruke, a njima predmete preko kojih se mikroorganizmi mogu prenijeti na druge pacijente. Oboljeli od dizenterije, izmučeni mnogobrojnim stolicama, često ne vode računa o higijeni svojih ruku, te njima zagađuju predmete iz svoje okoline. Na taj način omogućeno je dalje širenje bolesti.

**----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----**

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com